

INDRE FOSEN KOMMUNE

Postboks 23

7101 RISSA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Frida Farstad Brevik, 71 25 84 51

Indre Fosen - settefylkesmannssak - vedtak i klagesak etter plan- og bygningsloven - oppføring av naust gnr58 bnr2

Vilkårene for å dispensere er ikke oppfylt og Fylkesmannen endrer kommunens vedtak til avslag. Klagen i saken har ført frem.

Det blir vist til brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (datert 08.09.2020) hvor Fylkesmannen i Møre og Romsdal oppnevnes som settefylkesmann for Fylkesmannen i Trøndelag i anledning klagesak for tiltak på gnr. 58 bnr. 2 i Indre Fosen kommune.

Kystplan AS har på vegne av Jomar Leira den 23.01.2020 søkt om dispensasjon til oppføring av naust på gnr. 58 bnr. 2. Saken ble sendt på høring til regionale og statlige høringsinstanser. Fylkesmannen i Trøndelag frarådet dispensasjonen, og det fremgår av høringsuttalelsen at man vil vurdere å påklage et eventuelt positivt vedtak.

Arealutvalget har i møte den 25.06.2020 (sak 43/20) vedtatt å innvilge søknad om dispensasjon for oppføring av naust.

Fylkesmannen i Trøndelag har i brev av 07.07.2020 klaget på dette vedtaket. Det er i klagen vist til at dispensasjonsvilkårene ikke er oppfylt. Kystplan AS har gitt sitt tilsvarende svar til klagen. Arealutvalget har i møte den 25.08.2020 (sak 52/20) behandlet klagen, og fattet vedtak om å fastholde sitt vedtak i sak 43/20.

I samsvar med plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-9 er saken oversendt Fylkesmannen i Trøndelag som klageinstans. Med bakgrunn i at Fylkesmannen i Trøndelag har påklaget vedtaket, skal Fylkesmannen i Møre og Romsdal (heretter Fylkesmannen) behandle klagen som settefylkesmann. Når det gjelder bakgrunnen for saken ellers blir det vist til saksdokumentene.

Fylkesmannens merknader

Klagen er levert innenfor lovbestemt klagefrist og vilkårene for å behandle dette som en klagesak er oppfylt. Fylkesmannen kan etter dette prøve alle sider av saken og dersom klagen blir tatt til følge, endre eller oppheve og sende saken tilbake for ny behandling i kommunen.

Tiltak, plangrunnlag

Tiltaket skal oppføres på eiendom i området omtalt som Botn. Tiltaket er omtalt som oppføring av et naust med størrelse under 50 m². Naustet skal plasseres i nærheten av eksisterende naust på eiendommen.

For området gjelder kommuneplanens arealdel 2010-2021, delplan Rissa sentrum. Eiendommen er i kommuneplanens arealdel vist som landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF). Tiltaket krever dispensasjon fra arealformål i gjeldende plan. Eiendommen ligger innenfor 100-metersbeltet og krever derfor også dispensasjon fra byggeforbudet i pbl. § 1-8.

Dispensasjon fra arealformål og byggeforbudet i strandsonen

Kommunen har innvilget dispensasjon for omsøkte tiltak. Klager anfører at vilkårene for å dispensere ikke er oppfylt. Den sentrale rettslige problemstilling i denne saken er om vilkårene for å innvilge dispensasjon for omsøkte tiltak er oppfylt.

Med hjemmel i pbl. § 19-2 kan kommunen gi dispensasjon fra regler gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det er aktuelt å dispensere fra eller hensynene bak lovens formålsbestemmelse blir vesentlig tilsidesatt. Dersom slike hensyn ikke vil bli vesentlig tilsidesatt, må det deretter foretas en samlet vurdering der fordelene ved dispensasjonen må vurderes opp mot ulempene. For at det skal kunne gis dispensasjon må fordelene være klart større enn ulempene.

Ved dispensasjon fra arealplaner må det ses hen til at disse som oftest har blitt til gjennom en omfattende beslutningsprosess og er vedtatt av kommunens øverste folkevalgte organ. I motsetning til de generelle reglene i plan- og bygningsloven, som skal fange opp mange ulike tilfeller, gjelder planer konkrete forhold, hvor kommunen har tatt uttrykkelig stilling til hvordan et område skal utnyttes. Det skal derfor ikke være kulant å dispensere fra en plan. Dispensasjoner må heller ikke undergrave planer som informasjons- og beslutningsgrunnlag.

Bakgrunnen for byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen er en nasjonal målsetting om å bevare strandsonen som natur- og friluftsområde tilgjengelig for alle. For allmennheten er 100-metersbeltet et viktig rekreasjonsområde, både fra land- og sjøsiden. Videre er strandområdene et viktig leveområde for en rekke plante- og dyrearter, og det har ofte særegne landskapsmessige verdier. Tilsvarende hensyn vil også gjøre seg gjeldende i forhold til LNF-formålet i arealplanen. På bakgrunn av dette spesielle vernet er det viktig at en eventuell utbygging i disse områdene først skjer etter at de ulike interessene er nøye vurdert i forhold til hverandre. Utbygging bør derfor i utgangspunktet ikke skje gjennom enkeltvis dispensasjoner.

Tiltaket berører ikke dyrket eller dyrkbar mark, skog, beite eller annet landbruksareal. Området er i naturbase registrert som et viktig funksjonsområde for andefugler, men tiltaket vurderes ikke å få direkte virkninger for dette. I statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen er Indre Fosen kommune angitt som sone 2, hvor presset på arealene er stort. Det er derfor i hovedsak natur- og friluftinteressene som gjør seg gjeldende for dette området.

Klager viser til at området tiltaket skal oppføres i har kvaliteter og allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold, landskap og friluftsliv. Kommunen viser på sin side til at allmennhetens tilgang til naturområdet ved Botn er svært begrenset på grunn av dyrket jord.

Fylkesmannen legger til grunn at det gjør seg gjeldende både natur- og friluftinteressene i området. Utbyggingsforbudet i dette området er satt for å ivareta hensynet til disse interessene. En

dispensasjon for det omsøkte tiltak vil medføre en tilsidesettelse av disse hensynene, men Fylkesmannen kan ikke se at tilsidesettelsen vil være vesentlig. Det blir i den sammenheng lagt vekt på at området allerede er bebyggt med et eksisterende naust, og at omsøkte naust skal oppføres i nærheten av dette.

Det rettslig avgjørende spørsmålet blir deretter hvorvidt det foreligger klart flere fordeler enn ulemper ved omsøkte dispensasjon. Kommunen har i sin begrunnelse for dispensasjonen vist til at søknaden er begrunnet ut ifra et behov for naust tilknyttet driften av gården, der utleie av hus/leiligheter er en del av næringsinntekten. Det er som vist til ovenfor også lagt vekt på at naturområdet rundt Botn er lite tilgjengelig for allmennheten. Oppføring av naustet vil derfor bedre allmennhetens tilgang til strandsonen og slik innebære mindre privatisering.

Klager viser på sin side til at eiendommen allerede er bebyggt med et naust som kan dekke eventuelle behov. Den omstendighet at eksisterende naust privatrettslig benyttes av enn annen en tiltakshaver, kan ikke tillegges avgjørende vekt i en dispensasjonsvurdering. Klager vurderer det i motsetning til kommunen slik at oppføring av det omsøkte naust vil bidra til en ytterligere privatisering i området som er uheldig.

Fylkesmannen slutter seg til klagers vurdering om at det ikke kan tillegges avgjørende vekt i dispensasjonsvurderingen at det eksisterende naustet på eiendommen privatrettslig benyttes av andre enn tiltakshaver. Fylkesmannen kan videre ikke se det godtgjort at oppføring av det omsøkte naustet vil medføre mindre privatisering og bedre tilgang for allmennheten til strandsonen.

Det nærmeste området er foruten det eksisterende naustet ubebyggt. Oppføring av et naust vil som klager viser til bidra til en ytterligere privatisering av området. I tillegg vil en dispensasjon kunne gi grunnlag for presedensvirkninger for lignende tiltak i fremtiden. Dette vil være uheldig med tanke på at det kan gi en bit-for-bit nedbygging av området.

Fylkesmannen kan etter dette ikke se at det foreligger klart flere fordeler enn ulemper ved dispensasjonen. Ett av de to kumulative vilkårene for å innvilge dispensasjon er ikke oppfylt, og kommunen har således ikke hjemmel til å gi dispensasjon for det omsøkte tiltak. Fylkesmannen finner derfor å måtte endre kommunens vedtak slik at omsøkte dispensasjon avslås. Klagen i saken har ført frem.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 1-9 jf. forvaltningsloven § 34, rundskriv T-2/09 fra Miljøverndepartementet og brev av 28.08.09 fra Kommunal- og regionaldepartementet, endrer Fylkesmannen Indre Fosen kommune sitt vedtak i sak 43/20 slik at omsøkte dispensasjon avslås.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages jfr. fvl. § 28.

Partene er underrettet om vedtaket ved kopi av dette brevet.

Med hilsen

Ann Lilly Inderhaug Orvik (e.f.)
Fungerende direktør

Frida Farstad Brevik
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG
KYSTPLAN AS

Postboks 2600
Postboks 4 Fillan

7734
7239

STEINKJER
HITRA